

Fryslân als moestuin en ontmoetingsplek

Voorstel Friese Burgertop: Sûn iten fan sûne grûn

 Wouter Hoving

Leeuwarden | De provincie Fryslân moet grond voor voedsel en sociale initiatieven beschikbaar stellen. Dat is het advies van de Friese Burgertop aan Provinciale Staten, na drie overlegweekenden.

Gisteren presenteerden de 24 overgebleven deelnemers van de Burgertop hun *Manifest voor 2040 - Sûn iten fan sûne grûn* met aanbevelingen aan de Provinciale en Gedeputeerde Staten voor de toekomst van Fryslân. De opdracht aan de Burgertop - een groep van oorspronkelijk 43 willekeurige Friezen - was om na te denken over verbeteringen voor de toekomst van Fryslân en Friese burgers.

Concreet roept de Burgertop de provincie op tot het vrijmaken en financieren van 'experimenteer ruimte': gezonde grond ten bate van de mienskip. Op die grond kan lokaal, duurzaam, gezond voedsel verbouwd

worden, toegankelijk voor elke burger en zonder tussenkomst van commerciële bedrijven zoals supermarkten die de winstmarges van de voedselverkoop zouden afsnoepen. Daarbij moet bovendien aandacht zijn voor jeugdonderwijs en aandacht voor gezonde leefstijl, om zo de ziektekosten in Fryslân uiteindelijk omlaag te brengen. De ruimtes kunnen aansluiten bij bestaande initiatieven, zoals de Friese Voedselbeweging, de streekboer of permacultuurtuinen in Leeuwarden en Joure.

Vervolg

De Burgertop is een vervolg op de Friese Dorpentop van 2016, toen vijfhonderd Friezen praatten over de toekomst van het platteland. De Burgertop, met burgers die zichzelf vorig jaar hadden aangemeld, belegde drie weekenden om tot een concreet voorstel voor de provincie te komen. Dat begon met een blanco vel papier: de uiteindelijk gekozen verbetering mocht van alles zijn, als het maar van, voor en door Friezen was. De provincie en Doarpswurk sponsorden het initiatief, dat volledig door burgers

werd geïnitieerd. Ook zegde Provinciale Staten toe om het voorstel daadwerkelijk te bespreken.

Op zaterdag en zondagochtend werken de deelnemers in deelsessies nog hard aan hun voorstel. In de 'gespreksgroep', die de thema's die aan de orde zijn nog eens rustig doorspreekt, zit onder anderen Jolmer de Vries (41) uit It Heidenskip. Hij is melkveehouder en doet mee met de Burgertop omdat hij gewoon „benijd” is. Hij wil

graag de landbouw vertegenwoordigen. „Ik kin as man fan de sektor wol wat nuansearring oanbringe”, vertelt hij. Zo is bij een beschrijving van het voedselsysteem op zijn verzoek het woord 'crisis' in het voorstel vervangen door 'dynamisch proces'.

Naast hem zit Idske Koopmans (37) uit Heeg. Voor haar is het gesprek over gezondheid het belangrijkste. „Ik bin mem fan trije bern. Ik wol de wearde fan de sûnens in plak jaan. Dêr moatte

wy sunich op wêze; it is it weardefolste wat wy hawwe.”

Ze denkt bijvoorbeeld aan het vermijden van slechte bestrijdingsmiddelen voor gewassen.

De weekenden zijn Koopmans goed bevallen. „Elts wykein is oars en lizze minsken in oar aksintsje. It is in tige dynamysk proses. Mar ek tige moai en learsum.”

 Pagina 17